

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-04585/2017-ERU
Č. j. 04585-3/2017-ERU

V Ostravě dne 26. dubna 2017

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-04585/2017-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **KaBe systém CZ, a. s.**, se sídlem Praha 2, Karlovo nám. 31/555, PSČ 120 00, IČO: 264 50 038, ve věci podezření ze spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost **KaBe systém CZ, a. s.**, se sídlem Praha 2, Karlovo nám. 31/555, PSČ 120 00, IČO: 264 50 038, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl:

- dne 3. srpna 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Čtyřkoly u č. p. 41 zemní práce na stavbě „Skupinový vodovod Benešov – Sedlčany, výstavba vodovodu“, při nichž došlo prostřednictvím zemního stroje k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 40,
- dne 29. srpna 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Čtyřkoly u č. p. 15 zemní práce na stavbě „Skupinový vodovod Benešov – Sedlčany, výstavba vodovodu“, při nichž došlo v důsledku sesuvu zeminy do výkopu k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 40,

čímž porušil zákaz poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, dle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a tím se **dopustil spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **úhrnná pokuta ve výši 119 000 Kč** (slovy: sto devatenáct tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 15017.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 15017.

Odůvodnění

Ve dnech 30. září 2015 a 16. října 2015 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 40 dne 3. srpna 2015 v obci Čtyřkoly u domu č. p. 41 (dále jen „plynárenské zařízení č. 1“), středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 40 dne 29. srpna 2015 ve stejné obci u domu č. p. 15 (dále jen „plynárenské zařízení č. 2“) 2 kontroly ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení společností KaBe systém CZ, a. s. (v době kontroly KB systém CZ, a. s.), se sídlem Praha 2, Karlovo nám. 31/555, PSČ 120 00, IČO: 264 50 038 (dále jen „účastník řízení“). Na základě získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 8. února 2016 Protokol o kontrole č. ██████████, č. j. 08634-9/2015-ERU a dne 8. února 2016 Protokol o kontrole č. ██████████, č. j. 09280-9/2015-ERU. Vůči kontrolním zjištěním uvedeným v protokolech o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolních spisech sp. zn. 08634/2015-ERU a sp. zn. 09280/2015-ERU, které byly převzaty do správního spisu dne 26. dubna 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontrol vedených pod sp. zn. 08634/2015-ERU a sp. zn. 09280/2015-ERU bylo zjištěno, že zemní práce na stavbě „Skupinový vodovod Benešov – Sedlčany, výstavba vodovodu“ (dále jen „stavba“) v obci Čtyřkoly u domu č. p. 41 a domu č. p. 15 prováděl strojně účastník řízení na základě Smlouvy o dílo č. ██████████ uzavřené dne 12. června 2015.

Dne 5. února 2013 vydal správce plynárenského zařízení k předmětné stavbě stanovisko zn. 5000741639 s vymezením podmínek pro provádění zemních prací při realizaci shora popsané stavby s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání. V bodě 6) tohoto stanoviska se dále uvádí, že při provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení je investor povinen učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu. Nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. Plynárenská zařízení č. 1 a č. 2 byla vytyčena v terénu hledačem typu RD 8000 a barvou dne 9. června 2015, což bylo zjištěno z protokolu o vytyčení ze stejného dne.

Dne 3. srpna 2015 došlo v obci Čtyřkoly u domu č. p. 41, při provádění zemních prací na stavbě k poškození plynárenského zařízení č. 1.

Dne 29. srpna 2015 došlo v obci Čtyřkoly u domu č. p. 15, při provádění zemních prací na stavbě k poškození plynárenského zařízení č. 2.

Účastník řízení se v průběhu kontroly vedené pod sp. zn. 08634/2015-ERU k poškození plynárenského zařízení č. 1 vyjádřil písemně přípisem ze dne 25. ledna 2015, v němž uvedl, že jeho zaměstnanec strojem CAT 319 DL plynárenské zařízení poškodil. Trasa křížení s plynárenským zařízením byla vyznačena na vozovce, ale vzhledem k tomu, že povrch vozovky tvořily panely, které bylo nutno před zahájením výkopových prací odstranit, nebylo po jejich odstranění přesně stanoveno místo křížení. Bagrista si chtěl strojně pouze odstranit vrchní vrstvu zeminy, aby při ručním kopání nebylo potřeba odkopávat tolik materiálu, plynárenské zařízení bylo cca 40 cm pod povrchem a na jeho označení nebyla použita žlutá folie ani nebylo zasypáno pískem.

Účastník řízení se v průběhu kontroly vedené pod sp. zn. 09280/2015-ERU k poškození plynárenského zařízení č. 2 vyjádřil písemně přípisem ze dne 25. ledna 2015, v němž uvedl, že k poškození plynárenského zařízení došlo sesuvem vykopané zeminy. Trasa křížení s plynovou přípojkou byla správně vyznačena a ruční kopání probíhalo souběžně mezi plynovým rozvodem a kanalizací. Obě vedení, jak kanalizace, tak plyn, byly na stěnách výkopu, ale protože v tomto místě byla plynová odbočka, nebylo možno použít pažení, které se používalo po celou dobu kopání. Vykopaná zemina, která vzhledem k šířce vozovky byla uložena v těsné blízkosti výkopu, se sesunula a přetrhla kolmou plynovou přípojkou.

V důsledku poškození plynárenského zařízení č. 1 došlo dle protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 3. srpna 2015 a protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ číslo protokolu [REDAKCE] ze dne 3. srpna 2015 k podzemnímu doprovodnému úniku plynu v množství vyjádřeném hodnotou 1 330 m³ plynu za dobu 29 minut. V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům. Z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení je rovněž zřejmé, že výkop byl prováděn strojně.

V důsledku poškození plynárenského zařízení č. 2 došlo dle protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 29. srpna 2015 a protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ číslo protokolu [REDAKCE] ze dne 1. září 2015 k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 2 064 m³ plynu za dobu 60 minut. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 23 konečným zákazníkům.

Náklady spojené s opravou obou plynárenských zařízení byly bezesbýtku uhrazeny.

Pokud se týká právního hodnocení, pak Úřad posuzoval spáchaný správní delikt podle právní úpravy energetického zákona účinného v době spáchání správního deliktu, tj. dle energetického zákona účinného do 31. prosince 2015. Úřad přitom vycházel z článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, který stanoví že: „Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější“. Úřad uvádí, že jak energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 (ust. § 91a odst. 1 písm. m), tak i úprava účinná v době vydání tohoto příkazu (ust. § 91a odst. 1 písm. o) trestá v právě uvedených ustanoveních vždy za porušení ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Ohledně samotné skutkové podstaty správního deliktu, tedy porušení ust. § 68 odst. 3, Úřad uvádí následující. Energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 zakazoval provádět v ochranném pásmu činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu, při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození plynárenského

zařízení. Energetický zákon účinný v době vydání tohoto příkazu ve svém ust. § 68 odst. 3 uvádí navíc, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Z uvedeného srovnání je zřejmé, že pozdější právní úprava je pro pachatele předmětného správního deliktu přísnější, když zakazuje i již pouhé omezení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenských zařízení, naproti právní úpravě účinné do 31. prosince 2015, kde pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu, nepostačovalo pouhé omezení provozu, ale bylo nutné bezpečnost a spolehlivost provozu plynárenského zařízení ohrozit. Úřad proto s ohledem na výše uvedené posoudil závadové jednání účastníka řízení podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona účinného do 31. prosince 2015.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

V projednávaných případech je znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a treatat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V obou projednávaných případech není na základě získaných podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl činnost, v jejímž důsledku došlo k poškození dvou plynárenských zařízení. Sám účastník řízení v průběhu kontroly uznal, že výkopové práce, při nichž došlo k poškození plynárenského zařízení č. 1, prováděl jeho zaměstnanec strojně, nepočínal si při nich dostatečně opatrně, čímž došlo k poškození plynárenského zařízení. Ve druhém případě pak účastník řízení nezajistil řádně prováděný výkop, v důsledku čehož došlo k sesuvu zeminy. Účastník řízení v obou případech věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a jeho blízkosti, když měl k dispozici stanoviska správce plynárenských zařízení k existenci sítí a plynárenské zařízení bylo v obou případech vytyčeno v terénu.

Správní orgán rovněž poukazuje na skutečnost, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezpečné a spolehlivé dodávce zemního plynu odběratelům. To v praxi znamená, že v případě provádění jakékoli činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy a mimo ně, je nutno konat tuto činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jejího provozu, či k jejímu poškození.

Účastník řízení tak nepostupoval ani v jednom případě s maximální opatrností a v souladu s podmínkami správce plynárenského zařízení pro provádění jakýchkoli činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení, když v prvním případě prováděl přímo v ochranném pásmu plynárenského zařízení činnost pomocí zemního stroje a v druhém případě nezajistil plynárenské zařízení ve výkopu proti jeho možnému poškození.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním v obou případech porušil ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Správní orgán má za to, že obě jednání účastníka řízení naplnila rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednáních lze shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození dvou plynárenských zařízení se shora uvedenými následky.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, a dospěl k závěru, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které po něm bylo možno požadovat, aby porušení právních povinností zabránil, ostatně účastník řízení ani nic takového nenamítal a neprokazoval.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Jednání, kdy stejný subjekt spáchal dva nebo více deliktů dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán, je označováno jako souběh správních deliktů. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil opakovaně naplnění téže skutkové podstaty. Jelikož energetický zákon neřeší otázku, jak postihnout delikventa, který se dvěma skutky dopustil dvou správních deliktů, vycházel správní orgán na základě analogie z ust. § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, který takovýto případ řeší užitím zásady absorpční. Podle citovaného ustanovení zákona o přestupcích se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný.

Správní orgán jako závažnější vyhodnotil jednání účastníka řízení ze dne 29. srpna 2015, kdy došlo v důsledku poškození plynárenského zařízení č. 2 k úniku středního množství plynu do ovzduší (2 064 m³) a dále k přerušení dodávky plynu 23 konečným zákazníkům. Správní orgán uvádí, že takto velké množství uniklého plynu do ovzduší je nutno hodnotit jako velmi nebezpečné též s ohledem na bezpečnost osob a majetku.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

Při stanovení výše pokuty hodnotil správní orgán skutečnost, že došlo ke spáchání dvou správních deliktů, které jsou posuzovány v souběhu, jako přitěžující okolnost. Jako výrazně přitěžující okolnosti hodnotí správní orgán skutečnosti, že došlo k úniku 2 064 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 23 konečným zákazníkům.

Správní orgán při ukládání pokuty jako polehčující okolnosti zohlednil, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a porušil tak právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, bezesbýtku v obou případech uhradil vzniklou škodu.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, tj. mírně nad spodní hranicí zákonného rozpětí pokuty, nelze ani v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

JUDr. Zuzana Šmídová, v. r.
ředitelka odboru správních řízení